

Har du brug for en grundlæggende indføring i grundlag for, indhold i og gennemførelse af konstruktive hjælpesamtaler, så er denne bog et godt bud på en grundig gennemgang. Den behandler et væld af situationer, perspektiver, overvejelser og processer, som alle kan influere på gennemførelsen af en konstruktiv hjælpesamtale.

Bogen tager afsæt i Sokrates og den sokratiske dialogform og en smule i Kierkegaards protreptik. Den slår et smut forbi Rogers' italesættelse af psykiatriske patienter som eksperter på deres eget liv, og derefter glider den ind i en passende skelnen mellem direkte og indirekte hjælpesamtaler. Der bliver på passende vis ikke opstillet dikotomier, men rettere lagt line ud til balancegang, for bogens ædleste formål er ikke at servere en enten-eller-tilgang, men rettere at opfordre til en situationsbestemt og kontinuerlig dynamisk refleksion hos læseren, når denne skal fremme en vejsøgers læring og mestring. Og det lykkes bogen godt med.

Bogen behandler vigtige elementer kapitel for kapitel, og de særligt vigtige så som "arbejdsalliancen", "empati", "perspektivering" og "positionering" får hvert sit udførlige kapitel, hvorimellem der trækkes tråde af referencer til nyere teori og empiri, hvilket giver bogen et relevant og fagligt solidt fundament.

Der lægges vægt på forståelsen af vejsøgerens læringsform og -præferencer, som behandles i et kapitel for sig. Emnet er omfattende, og desværre tenderer denne gennemgang det overfladiske, da forfatteren kaster sig ud i en ambitiøs opremsning af læringsforståelser i forskellige historiske perspektiver. Det skal dog siges, at kapitlet giver en overordnet forståelse, hvormed man som læser får overblik over de steder, hvor man med fordel kan fordybe sig yderligere i anden litteratur.

Kapitlet omkring lytteniveauer er et interessant kapitel, som dels vil være lærerigt for dén, der netop skal til at kaste sig ud i at føre konstruktive hjælpesamtaler, og som dels kan give den trænede en genopfriskning af de teknikker, han/hun gennem tiden har konsolideret som selvfølgeligheder i interaktionen. Det samme før sig gældende for kapitlet omkring spørgsmålstyper og positionering.

En særdeles vigtig del af bogen rummes af kapitlerne vedrørende at sætte mål for samtalerne og de handlinger, der udspringer heraf. Der gennemgås præstationsmål, præstationsundgåelsesmål og mestringsmål, og disse behandles yderligere for at vise betydningen af målformulering, målnedbrydning, milepæle og målskalering. Dertil er der en spændende passage omkring arbejdet med de positive undtagelser.

Som fodnote på s. 137 er et af bogens måske allervigtigste indslag, nemlig at det ikke handler om at frembringe løsninger på problemer i en konstruktiv hjælpesamtale, men rettere om at komme dertil, hvor problemer kan håndteres konstruktivt. Måske er der grobund for en ny bog i denne fodnote...?

Bogens tre sidste kapitler er vigtige og er dem, der for den erfarne kan læres mest af. Heri er ikke blot repetition af kendt materiale, men også nye bidrag i form af struktur og metoder for visuel understøttelse til de konstruktive hjælpesamtaler. Derudover fremtoner det sidste kapitel et nutidigt og særdeles vigtigt emne, nemlig teknologi i samtalen. Heri ligger mulighederne for at lade den konstruktive hjælpesamtale transcendere rummets fire vægge og brede sig ud over tid. Der er både forslag til, hvordan dette kan ske, samt en aktiv forholden sig til fordele og ulemper, som gør det tydeligt, at man med snilde kan anvende det teknologiske element som en hjælp til understøttelse, gennemførelse, efterbearbejdning og erindring af de konstruktive hjælpesamtaler.

Alt i alt er bogen anbefalelsesværdig som grundbog og som opslagsværk.

*Af Dea Henriette Franck, cand.psych.aut. Kvalitets- og forbedringschef på psykiatrisk center Sct. Hans og indehaver af Psykolog Dea Franck*

